

SIKKERHETSDATABLAD BREMSE- OG CLUTCHRENS

SDS i henhold til EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), Annex II-EU

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

Utgitt dato 23.09.2011

Revisjonsdato 07.05.2014

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn BREMSE- OG CLUTCHRENS

Synonymer BREMS- OG CLUTCH-RENS

Artikkelnr. KCL5394255

GTIN-nr. 7071955394257

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Kjemikaliets bruksområde Rensemiddel

Bruk det frarådes mot Skal bare brukes til angitt bruksområde.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Distributør

Firmanavn Kolberg Caspary Lautom AS

Postadresse Postboks 70

Postnr. 1371

Poststed ASKER

Land Norge

Telefon +47 66 75 30 00

Telefaks +47 66 75 30 01

E-post post@kcl.no

Hjemmeside http://www.kcl.no

Kontaktperson Gunnar Lunne

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Giftinformasjonen:22591300 døgnåpen

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC eller 1999/45/EC F+; R12
R66, R67
N; R51/53

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS] Flam Aerosol 1; H222
H229
Skin Irrit. 2; H315
STOT SE3; H336
Aquatic Chronic 2; H411

Stoffets/blandingens farlige egenskaper Ekstremt brannfarlig. Advarsel! Beholderen er under trykk.
Irriterer huden.

Har narkotisk virkning. Damp kan forårsake dødsighet og svimmelhet.
Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake langtidsvirkninger i vannmiljø.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Signalord

Fare

Faresetninger

H222 Ekstremt brannfarlig aerosol.
H229 Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.
H315 Irriterer huden.
H336 Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.
H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Sikkerhetssetninger

P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.
P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.
P103 Les etiketten før bruk.
P260 Ikke innånd aerosoler.
P210 Holdes vekk fra varme/gnister/åpen flamme/varme overflater. — Røyking forbudt.
P251 Beholder under trykk: Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk.
P211 Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde.
P410 + P412 Beskytt mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C/122°F.
P501 Innhold/beholder leveres til godkjent mottak for farlig avfall.

Supplerende etikett informasjon

Produktforskriften (Forordning (EF) nr. 648/2004) om vaske- og rengjøringsmidler:
Merking av innhold: alifatiske hydrokarboner ≥ 30%.

2.3 Andre farer

PBT / vPvB

Ingen data tilgjengelig.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett (< 0,1% benzen CAS nr. 71-43-2)	CAS-nr.: 64742-49-0 EC-nr.: 921-024-6 Registreringsnummer: 01- 2119475514-35-xxxx	F; R11 Xn; R65 Xi; R38 R67 N; R51/53 Flam. Liq. 2; H225 Asp. tox 1; H304 Skin Irrit. 2; H315 STOT SE3; H336 Aquatic Chronic 2; H411	50 - 75 %
Butan	CAS-nr.: 106-97-8 EC-nr.: 203-448-7 Registreringsnummer: 01- 2119474691-32	F+; R12 Press. Gas; H280 Flam gas 1; H220	5 - 10 %
Propan	CAS-nr.: 74-98-6 EC-nr.: 200-827-9 Registreringsnummer: 01-	F+; R12 Press. Gas; H280 Flam gas 1; H220	10 - 12,5 %

2119486944-21			
Isobutan	CAS-nr.: 75-28-5	F+; R12	5 - 10 %
	EC-nr.: 200-857-2	Flam gas 1; H220	
	Registreringsnummer: 01-2119485395-27-xxxx	Press. Gas; H280	
Karbondioksid	CAS-nr.: 124-38-9	Press. Gas; H280	1 - 2,5 %
	EC-nr.: 204-696-9		
Komponentkommentarer	For R- og H-setninger, se seksjon16.		
	Merking i henholdt til Forordning EF nr. 648/2004 Vaskemiddelsforordningen:		
	Alifatiske hydrokarboner: >= 30 %		

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding	Frisk luft, ro og varme. Plasser bevisstløse skadde i stabilt sideleie og sørg for frie luftveier.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Vask straks huden med såpe og vann. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Øyekontakt	Fjern evt. kontaktlinser. Skyll straks med store mengder vann i min. 15 min. Ved fortsatte symptomer, transport til lege.
Svelging	Drikk rikelig med vann og sørg for frisk luft. Tilkall lege omgående.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
Forsinkede symptomer og virkninger	Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Ikke angitt.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slukningsmidler

Passende brannslukningsmidler	CO ₂ , slukningspulver eller vann i spredt stråle. Større branner bekjempes med vann i spredt stråle eller med skum som er motstandsdyktig mot alkohol.
Uegnete brannslukningsmidler	Bruk ikke full vannstråle.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Ekstremt brannfarlig. Aerosolbokser kan eksplodere ved brann. Ved brann eller høy temperatur dannes: Karbondioksid (CO ₂). Karbonmonoksid (CO).

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Ved slukking av brann skal det alltid benyttes heldekkende, varmeisolerende dress av flammehemmende materiale og selvforsynt pusteapparat.
Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk av åpen ild forbudt.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt personlig verneutstyr som angitt i pkt 8.

6.1.1. For ikke-innsatspersonell

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Se punkt 8.

Nødprosedyrer	Personell som ikke deltar i opprydningen, må vises vekk fra utslippsstedet.

6.1.2. For innsatspersonell

For innsatspersonell Se punkt 8.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø

Forhindre at produktet kommer ned i kloakk eller vassdrag.
Ansvarlige myndigheter varsles (brannvesenet på tlf. 110) hvis produktet er kommet ned i vassdrag eller kloakk eller det er fare for at dette skal skje.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring

Spill tas opp med absorberende materiale.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger

Informasjoner om sikker håndtering, se punkt 7.
Informasjoner om personlig verneutstyr, se punkt 8.
Informasjoner om avfallshåndtering, se punkt 13.

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering

Unngå innånding av damper. Sørg for god ventilasjon/avsugning på arbeidsplassen. Beholderne må åpnes og håndteres forsiktig.

Beskyttende tiltak

Tiltak for å hindre brann

Sprøyt ikke mot flammer eller mot glødende gjenstander.
Bruk av åpen ild forbudt - røyking forbudt.
Gjør tiltak mot elektrostatisk oppladning.
Merk: Beholderen står under trykk. Beskyttes mot solpåvirkning og temperaturer over 50°C. Må ikke åpnes med makt eller forbrennes, heller ikke etter bruken.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring

Aerosolbokser: Må ikke utsettes for direkte sollys eller temperaturer over 50°C. Oppbevares på et kjølig, godt ventilert sted. Oppbevares i henhold til bestemmelsene for brannfarlige varer.

Spesielle egenskaper og farer

Produktet må ikke benyttes i nærheten av åpen ild eller andre tennekilder.
Dampene er tyngre enn luft og kan spre seg langs gulvet.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder

Ikke angitt.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Tiltaks- og grenseverdier

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
White Spirit (aromatinnhold < 22 %)		8 t.: 50 ppm 8 t.: 275 mg/m ³	2007
Butan (som inneholder >= 0.1% butadien)	CAS-nr.: 106-97-8 EC-nr.: 203-448-7 Indeksnr.: 601-004-01-8 Synonymer: Butan	8 t.: 250 ppm 8 t.: 600 mg/m ³	2011
Propan	CAS-nr.: 74-98-6 EC-nr.: 200-827-9 Indeksnr.: 601-003-00-5 Synonymer: Propan	8 t.: 500 ppm 8 t.: 900 mg/m ³	2011
Karbondioksid	CAS-nr.: 124-38-9 EC-nr.: 204-696-9	8 t.: 9000 mg/m ³ 8 t.: 5000 ppm	2007

DNEL / PNEC

Oppsummering av risikostyringstiltak, mennesker

Holdes adskilt fra næringsmidler, drikkevarer og førstoffer.
Fjern omgående forurensede, gjennomvætede klær.
Vask hendene før arbeidspausen og ved arbeidets slutt.
Gasser/damper/aerosoler må ikke innåndes.
Unngå berøring med huden.
Unngå berøring med øyne og hud.

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Alt personlig verneutstyr skal være CE-merket og testet i henhold til relevant CEN-standard. Det oppgitte verneutstyr er veiledende. Risikovurderingen (Faktisk risiko) kan føre til andre krav.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern

Ved utilstrekkelig ventilasjon: Bruk egnet åndedrettsvern med gassfilter, type AP2.

Referanser til relevante standarder

NS-EN 140:1998 Åndedrettsvern - Halvmasker og kvartmasker - Krav, prøving, merking.
NS-EN 405:2001, A1:2009: Åndedrettsvern - Filtrerende halvmasker med ventil til beskyttelse mot gasser eller mot gasser og partikler - Krav, prøving, merking.

Håndvern

Håndvern

Bruk vernehansker.

Referanser til relevante standarder

NS-EN 374:2003 Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer.

Egnede materialer

Kortvarig bruk (<30m):
Nitrile, Vinyl/PVC

Langvarig bruk (>30m):
Barrier, Viton, Nitrile, PVA

Øye- / ansiktsvern

Øyevern

Normalt ikke nødvendig. Bruk sprutsikre vernebriller dersom det er mulighet for direkte øyekontakt.

Referanser til relevante standarder

CEN/CR 13464:1999 Guide to selection, use and maintenance of occupational eye and face protectors.
NS-EN 168:2001: Øyevern - Ikke-optiske prøvingsmetoder.

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern

Benytt hensiktsmessige verneklær for beskyttelse mot hudkontakt.

Annen informasjon

Annen informasjon

Mulighet for øyeskylling må finnes på arbeidsplassen. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Sørg for god ventilasjon.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER**9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

Tilstandsform	Aerosol
Farge	Ihht produktbetegnelse.
Lukt	Karakteristisk
Kommentarer, Luktgrense	Ikke bestemt.
Kommentarer, pH (handelsvare)	Ikke bestemt.
Kommentarer, Smeltepunkt / smeltepunktsintervall	Ikke bestemt.
Kommentarer, Kokepunkt / kokepunktintervall	Ikke angitt.
Flammepunkt	Verdi: < 0 °C
Kommentarer,	Ikke bestemt.

Fordampningshastighet	
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke angitt.
Nedre eksplosjonsgrense m/enhet	0,6 vol%
Øvre eksplosjonsgrense m/enhet	10,9 vol%
Damptrykk	Verdi: 5750 hPa (4313 mmHg)
Kommentarer, Damptetthet	Ikke bestemt.
Kommentarer, Relativ tetthet	Ikke bestemt.
Bulktetthet	Verdi: 0,638 g/cm ³ Testmetode: Ved 20°C
Løselighet i vann	Uløselig.
Kommentarer, Fordelingskoeffisient: n-oktanol / vann	Ikke bestemt.
Kommentarer, Selvantennelighet	Produktet er ikke selvantennelig.
Kommentarer, Viskositet	Ikke bestemt.

9.2. Andre opplysninger

Fysikalske farer

Løsemiddelinhold	Verdi: 97,5 %

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Ingen data tilgjengelig.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Det kjennes ingen farlige reaksjoner.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Sterke oksydasjonsmidler. Sterke syrer. Sterke baser.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Ved brann eller høy temperatur dannes: Karbonmonoksid (CO). Karbondioksid (CO ₂).

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Toksikologisk informasjon

LD50 oral	Verdi: >5840 mg/kg Forsøksdyreart: Rotte Kommentarer: Gjelder: 64742-49-0 nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett (< 0,1 % benzen CAS nr. 71-43-2)
LD50 dermal	Verdi: >2920 mg/kg Forsøksdyreart: Kanin Kommentarer: Gjelder: 64742-49-0 nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett (< 0,1 % benzen CAS nr. 71-43-2)
LC50 innånding	Verdi: >193 mg/m ³ Forsøksdyreart: Rotte Varighet: 4h Kommentarer: Gjelder: 64742-49-0 nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett (< 0,1 % benzen CAS nr. 71-43-2)
LC50 innånding	Verdi: 25,2 mg/L

	Forsøksdyreart: Rotte Varighet: 4h Kommentarer: Gjelder: 64742-49-0 nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett (< 0,1 % benzen CAS nr. 71-43-2)
LC50 innånding	Verdi: 658000 mg/m3 Forsøksdyreart: Rotte Varighet: 4h Kommentarer: Gjelder: 106-97-8 butan

Potensielle akutte effekter

Innånding	Innånding av løsemiddeldamper er skadelig. Symptomene på overeksponering er hodepine, tretthet, kvalme, brekninger, bevisstløshet, beruselse.
Hudkontakt	Avfetter huden. Kan gi sprekkdannelse og eksem.
Svelging	Ikke sannsynlig på grunn av produktets emballasje.

Forsinket / Repeterende

Kroniske effekter	Gjentatt innånding av løsemiddeldamper over lengre tid kan gi varig hjerneskade.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Akutt akvatisk, fisk	Verdi: 93-117 mg/L Testmetode: LC50 Varighet: 96h Test referanse: Gjelder 64742-49-0 nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett (< 0,1 % benzen CAS nr. 71-43-2)
Akutt akvatisk, alge	Verdi: 30-100 mg/L Testmetode: EC50 Varighet: 72h Test referanse: Gjelder 64742-49-0 nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett (< 0,1 % benzen CAS nr. 71-43-2)
Akutt akvatisk, Daphnia	Verdi: 3 mg/L Testmetode: EC50 Daphnia, art: Daphnia magna Varighet: 48h Test referanse: Gjelder 64742-49-0 nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett (< 0,1 % benzen CAS nr. 71-43-2)
Økotoksisitet	Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet	Data ikke tilgjengelig

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumulasjonspotensial	Data ikke tilgjengelig

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Uløselig i vann.

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat	Ingen data tilgjengelig.
vPvB vurderingsresultat	Ingen data tilgjengelig.

12.6. Andre skadevirkninger

Miljøopplysninger, konklusjon	Ikke la stoffet komme ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakk. Fare for drikkevannet allerede ved utslipp av små mengder. I vassdrag også giftig for fisker og plankton. Giftig for vannorganismer

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Emballasjen er klassifisert som farlig avfall	Ja
Avfallskode EAL	EAL: 140603* andre løsemidler og løsemiddelblandinger EAL: 150104 emballasje av metall EAL: 150111* emballasje av metall som inneholder et farlig, fast porøst materiale (f.eks. asbest), herunder tomme trykkbeholdere
NORSAS	7055 Spraybokser

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

ADR	1950
RID	1950
IMDG	1950
ICAO/IATA	1950

14.2. FN-forsendelsesnavn

ADR	AEROSOLBEHOLDERE
RID	AEROSOLBEHOLDERE
IMDG	AEROSOLS
ICAO/IATA	AEROSOLS, FLAMMABLE

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR	2.1
RID	2.1
IMDG	2.1
ICAO/IATA	2.1

14.4. Emballasjegruppe

ADR	Bortfaller
RID	Bortfaller
ADN	Bortfaller
IMDG	Bortfaller

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Nei

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

EmS	F-D, S-U
Spesielle forholdsregler	Ikke angitt.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger	EmS: F-D, S-U

ADR / RID - Annen informasjon

Tunnelbegrensningskode	D
Begrenset kvantum	1L
Transport kategori	2

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Love og forskrifter

FOR 2002-07-16 nr 1139: Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier, med senere endringer
 FOR 2008-05-30 nr 516: Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)
 FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), med senere endringer.
 FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods (landtransportforskriften). ADR/RID
 FOR 2006-06-29 nr 786: Forskrift om frakt av farlig last på lasteskip og lektre. IMDG.
 FOR 2003-01-11 nr 41: Forskrift om transport av gods i luftfartøy (BSL D 1-7). IATA.
 FOR-2012-06-16-622 Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP).
 FOR-2012-06-16-623 Forskrift om endring i forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier.
 FOR-2011-12-06-1355 Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning
 FOR-2011-12-06-1356 Forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidslokaler (arbeidsplassforskriften)
 FOR-2011-12-06-1357 Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav (forskrift om utførelse av arbeid)
 FOR-2011-12-06-1358 Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier)
 Klassifiserings- og merkingsfortegnelsen:
<http://echa.europa.eu/web/guest/information-on-chemicals/cl-inventory-database>.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført

Nei

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Faresymbol

R-setninger

R12 Ekstremt brannfarlig.
 R66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukken hud
 R67 Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet
 R51/53 Giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet

S-setninger

S2 Oppbevares utilgjengelig for barn.
 S16 Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt.
 S23 Unngå innånding av damp/sprøytetåke.
 S26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.
 S29/56 Må ikke tømmes i kloakkavløp; ta hånd om dette kjemikallet og dets emballasje og lever til godkjent avfallsbehandlingsanlegg.
 S46 Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten.
 S51 Må bare anvendes på godt ventilerte steder.

Annen merkeinformasjon	A1 Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50°C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. A2 Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale. Produktforskriften (Forordning (EF) nr. 648/2004) om vaske- og rengjøringsmidler: Merking av innhold: alifatiske hydrokarboner ≥ 30%.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]	Flam Aerosol 1; H222; Skin Irrit. 2; H315; STOT SE3; H336; Aquatic Chronic 2; H411; ; H229;
Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).	R11 Meget brannfarlig. R65 Farlig: kan forårsake lungeskade ved svelging. R67 Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet R12 Ekstremt brannfarlig. R51/53 Giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet R66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukken hud R38 Irriterer huden
Liste over relevante H-setninger (i seksjon 2 og 3).	H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene. H225 Meget brannfarlig væske og damp. H280 Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming. H315 Irriterer huden. H229 Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming. H222 Ekstremt brannfarlig aerosol. H220 Ekstremt brannfarlig gass. H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet. H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Utfyllende opplysninger	Opplysningene er basert på vårt kjennskap i dag. De utgjør dog ingen forsikring om produktegenskaper og er ikke grunnlag for noe kontraktsmessig rettsforhold.
Viktigste kilder ved utarbeidelsen av Sikkerhetsdatabladet (ikke norske)	Produsentens sikkerhetsdatablad datert 30.04.2014.
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	07.05.2014: Oppgradering i hht. Annex I-II forordning 453/2010. Seksjon 2: Lagt inn CLP-klassifisering. 29.06.2014: Merkeinformasjonen i seksjon 2.2 er oppdatert.
Kvalitetssikring av informasjonen	Sikkerhetsdatabladet er kvalitetskontrollert og godkjent i henhold til gjeldende regelverk. Bilfinger Industrial Services Norway AS har ikke ansvar for feil eller mangler i opplysninger fra produsent / importør / omsetter. Produsent/leverandør oppgitt i seksjon 1 er juridisk ansvarlig for databladets innhold. Bilfinger Industrial Services Norway AS er sertifisert iht. NS-EN ISO 9001. a112640.
Versjon	10
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Kolberg Caspary Lautom AS